

Sygn. akt IV U 348/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Duda- Marciszewska

Protokolant: sekr. sądowy Marlena Budzyńska

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2013r. we Włocławku na rozprawie

sprawy S. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania S. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 28 marca 2013r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. T. prawo do emerytury od dnia 05 stycznia 2013 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił przyznania emerytury S. T. albowiem nie udowodnił on wymaganego 15-sto letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu podjętej decyzji organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił okresu zatrudnienia jako pracy w szczególnych warunkach od 01.03.1981r. do 06.04.1983r. i od 01.07.1984r. do 30.11.1984r. w Przedsiębiorstwie (...) we W. ponieważ z przedłożonej dokumentacji wynika, że w owych okresach pracował na łączonym stanowisku malarz-operator, które nie znajduje się w wykazie stanowisk uprawniających do przejścia na emeryturę w obniżonym wieku. W ocenie organu rentowego wykonywanie pracy na różnych stanowiskach, chociażby w obszarze tego samego działu i pozycji zarządzenia resortowego, wyklucza możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu, przewidzianym dla danego stanowiska pracy.

Pozwany organ rentowy nie uwzględnił również okresu zatrudnienia od 03.12.1984r. do 25.07.1995r. jako pracy w szczególnych warunkach podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w likwidacji we W., gdyż przedłożone wraz z wnioskiem dokumenty budzą istotne wątpliwości merytoryczne.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł S. T., który odnosząc się do jej pisemnego uzasadnienia wskazał, że w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) we W. pracował jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości, a stanowisko operatora piastował, gdy było wykonywane czyszczenie mechaniczne konstrukcji stalowych do którego była potrzebna sprzężarka do piaskowania. Prace na sprzężarce były wykonywane w okresie letnim i to tylko w niektóre miesiące.

Odnosząc się natomiast do zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w likwidacji we W. wnioskodawca podniósł, że pracował jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości od 02.12.1984r. do 01.08.1990r., zaś od 16.06.1987r. do 28.11.1989r. pracował na budowie eksportowej w RFN przy izolacji watą szklaną na wysokości. Po powrocie do kraju również pracował przy izolacji watą szklaną i blachą.

Celem potwierdzenia okoliczności podniesionych w odwołaniu S. T. wniósł o przesłuchanie zawnioskowanych świadków.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych przytaczając argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje

S. T. urodził się (...). Z zawodu jest betoniarzem.

W dniu 20 czerwca 1970 roku podpisał z Przedsiębiorstwem (...) we W. umowę o odbycie stażu pracy w zawodzie murarza robót chemooodpornych. Od dnia 1 marca 1971r. wnioskodawcy powierzono stanowisko ceramika.

Dowód: umowa z dn. 20.04.1970r., angaż z dn. 09.03.1971r., świadectwo pracy z dnia 26.11.1984r. akta osobowe wnioskodawcy nadesłane przez Zakład (...) Sp. z o.o.

Po odbyciu służby wojskowej wnioskodawca powrócił do zakładu i z dniem 25 października 1974r. ponownie przejął obowiązki ceramika.

Dowód: umowa z dn. 11.11.1974r. akta osobowe wnioskodawcy nadesłane przez Zakład (...) Sp. z o.o.

W okresie od 20 stycznia 1976r. do 30 lipca 1976r. S. T. przebywał na budowie B. we NRD w charakterze malarza.

Dowód: porozumienie z dn. 20.01.1976r. akta osobowe wnioskodawcy nadesłane przez Zakład (...) Sp. z o.o.

Z dniem 1 listopada 1977r. wnioskodawcy zostały powierzone dodatkowe czynności brygadzysty. W brygadzie S. T. było około siedmiu pracowników, którym każdorazowo przydzielał pracę po sprawdzeniu listy obecności. Wnioskodawca przydzielał również nagrody i kary. Czynności związane z wypisywaniem dokumentów wykonywane były przez majstra lub kierownika budowy.

Dowód: załącznik z dn. 29.10.1977r., zakres czynności z dn. 29.10.1977r., podanie z dn. 12.11.1981r. akta osobowe wnioskodawcy nadesłane przez Zakład (...) Sp. z o.o.

Po pozytywnym zdaniu egzaminu w zakresie piaskowania konstrukcji stalowych do I^o czystości, robót malarskich konstrukcji stalowej i obsłudze sprzętu sprężarek, suszarek objął z dniem 1 marca 1981r. stanowisko malarza konstrukcji stalowych na wysokości. Niniejszą pracę odwołujący wykonywał na terenie Zakładów (...) we W. oraz (...). Wnioskodawca wykonywał także prace operatora sprężarki jedynie w niezbędnym zakresie umożliwiającym mu pracę na stanowisku malarza konstrukcji stalowych na wysokości, tj. uruchamiał sprężarkę potrzebną malarzowi jako narzędzie pracy. Jako brygadzysta wnioskodawca wykonywał czynności w zakresie wykonywania pracy na stanowisku malarza konstrukcji stalowych na wysokości, a nie administracyjne czy inne dodatkowe.

Dowód: protokół z dn. 01.03.1981r., angaż z dn. 01.03.1981r. akta osobowe wnioskodawcy nadesłane przez Zakład (...) Sp. z o.o., zeznania Z. O. nagranie 00:03:35-00:16:00, zeznania J. J. nagranie 00:33:33-00:41:00, zeznania wnioskodawcy nagranie 00:56:55-01:03:23 płyta k. 33 akt sprawy.

Pracę malarza konstrukcji stalowych na wysokości wnioskodawca świadczył również przebywając na budowie B. w NRD w okresie od 6 kwietnia 1983r. do 30 czerwca 1984r.

Dowód: porozumienie z dn. 06.04.1983r., aneks nr (...), świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 17.03.1995r. akta osobowe wnioskodawcy nadesłane przez Zakład (...) Sp. z o.o.

Z dniem 30 listopada 1984r. stosunek pracy wnioskodawcy uległ rozwiązaniu.

Dowód: świadectwa pracy z dn. 26.11.1984r., z dn. 17.03.1995r. akta osobowe wnioskodawcy nadesłane przez Zakład (...) Sp. z o.o.

Z dniem 3 grudnia 1984r. S. T. podjął zatrudnienie jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości w Przedsiębiorstwie (...) we W. komórka A..

Od dnia 1 maja 1985r. wnioskodawcy powierzono obowiązki brygadzysty nad pięcioosobową brygadą. Jako brygadzysta wnioskodawca wykonywał czynności w zakresie wykonywania pracy na stanowisku malarza konstrukcji stalowych na wysokości, a nie administracyjne czy inne dodatkowe.

Dowód: angaż k. 21,28,35, świadectwo pracy z dnia 25.07.1995r. k.-1, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k.-14, umowa o pracę k.-18, karta obiegowa zmiany k.-20 akt osobowych wnioskodawcy sygn. arch. 2T/41, zeznania M. D. nagranie 00:18:14-00:25:23, zeznania J. P. nagranie 00:42:47-00:49:20, zeznania wnioskodawcy nagranie 01:03:23-01:05:12 płyta k. 33 akt sprawy.

W trakcie zatrudnienia wnioskodawca przebywał na budowie zagranicznej na stanowisku blacharza oraz na stanowisku blacharza (przy pracach dekarских) - izolarza (przy robotach wodnokanalizacyjnych oraz budowie rurociągów w głębokich wykopach) od 15.06.1987r. do 27.09.1989r.

Dowód: umowy o pracę k. 37, 38, k. 41 akt osobowych wnioskodawcy sygn. arch. 2T/41, świadectwo pracy z dnia 19.12.1987r. akt osobowych wnioskodawcy sygn. arch. 3T/251, świadectwo pracy z dnia 10.10.1989r. akt osobowych wnioskodawcy sygn. arch. 3T/251, zeznania M. D. nagranie 00:25:22-00:31:40, zeznania J. P. nagranie 00:49:24-00:51:20, zeznania wnioskodawcy nagranie 01:05:52,01:15:21 płyta k. 33 akt sprawy.

Po powrocie do Polski S. T. podjął zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...) we W. komórka A. jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości.

Dowód: angaż k. 43, karta obiegowa zmiany k.-42 akt osobowych wnioskodawcy sygn. arch. 2T/41.

Od 01.08.1990r. S. T. pracował w Przedsiębiorstwie (...) we W. komórka A. na stanowisku blacharza przy pracach dekarских (od 01.03.1994r. jako brygadzysta).

Dowód: świadectwo pracy k. 4, karty obiegowe zmiany k.-47,53,55, angaż k.-54,56 akt osobowych wnioskodawcy sygn. arch. 2T/41, zeznania wnioskodawcy nagranie 01:07:41 płyta k. 33 akt sprawy.

W okresach od 29 kwietnia do 31 grudnia 1991r., od 19 maja do 31 lipca 1993r. i od 17 września do 31 grudnia 1993r. wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym.

Dowód: świadectwo pracy k. 1, pismo z dn. 29.11.1984r. k. 7, załącznik Nr 2 k.13, umowy o pracę k. 16-19, angaż k. 21 akt osobowych wnioskodawcy sygn. arch. 2T/41.

Na wniosek S. T. stosunek pracy został rozwiązany z dniem 25 lipca 1995r.

Dowód: pismo k. 60, świadectwo pracy z dnia 25.07.1995r. k.-1 akt osobowych wnioskodawcy sygn. arch. 2T/41.

W dniu 31 grudnia 2012 roku S. T. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z wnioskiem o emeryturę.

Dowód: wniosek k. 1-3 akt emerytalnych nr (...).

W trakcie toczącego się postępowania emerytalnego organ rentowy uznał, że wnioskodawca na dzień 01.01.1999r. udowodnił 30 lat, 3 miesiące i 18 dni okresów składkowych oraz nieskładkowych, w tym 9 lat, 11 miesięcy i 6 dni pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (od 20.06.1970r. do 24.10.1972r. i od 25.10.1974r. do 28.02.1981r.).

Dowód: notatka służbowa k.-85, raport k.-86, decyzja k. 87 akt emerytalnych nr (...).

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.z dnia 28 marca 2013 roku znak: (...)wnioskodawcy odmówiono przyznania emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz. U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227). W uzasadnieniu wskazano, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca udowodnił wymagany staż ogólny, natomiast nie udowodnił 15 lat wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, a jedynie 9 lat, 11 miesięcy i 6 dni pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Dowód: decyzja k. 87 akt emerytalnych nr (...).

S. T. nie pozostaje w stosunku pracy i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Dowód: wniosek k. 1-3 akt emerytalnych nr (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Prezentowany stan faktyczny ustalony został w oparciu o załączone do akt sprawy dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego. Zawierają one dokumentację wskazującą na przebieg zatrudnienia wnioskodawcy, jego ogólny staż pracy. Sąd nie znalazł podstaw do ich zakwestionowania, albowiem nie czyniły tego same strony.

Sąd przeprowadził również dowód z akt osobowych dotyczących kwestionowanego przez organ rentowy zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...)we W.. Dokumenty powyższe prowadzone na bieżąco odzwierciedlają w sposób ogólny przebieg zatrudnienia wnioskodawcy w tym zakładzie oraz realizowane obowiązki. Strony również nie kwestionowały ich treści. Przedłożone w aktach angaże i świadectwa pracy jako stanowisko pracy wnioskodawcy wskazywały konsekwentnie od dnia 1 marca 1981r. stanowisko malarz-operator. W aktach znajdują się również porozumienia na mocy, których odwołujący się został skierowany do pracy na terytorium ówczesnego NRD jako malarz. Relacje wiarygodnych świadków Z. O.i J. J., zeznających w sposób logiczny, koherentny i pozbawiony wewnętrznych sprzeczności, pozwoliły na uznanie, że będący ówczynie ich współpracownikiem S. T.pracował jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości. Swoją pracę wykonywał na terenie zakładów azotowych oraz (...) Nadto świadkowie zeznali, że będąc brygadzystą wnioskodawca świadczył pracę z innymi pracownikami, jego zakres obowiązków brygadzysty sprowadzał się natomiast do sporządzenia listy obecności, rozdzielania pracy i przydzielenia narzędzi. Świadkowie potwierdzili również podnoszoną przez odwołującego okoliczność, że załączenie sprzężarki, która została mu powierzona zajmowało dziennie około 10 minut albowiem owa czynność sprowadzała się do jej włączenia przed pracą i wyłączenia po zakończeniu czynności pracowniczych.

Akta nadesłane przez Archiwum Państwowe dokumentują natomiast w sposób rzetelny przebieg zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) we W.. Dokumenty w nich zawarte zachowały się w sposób czytelny i pozwoliły na odtworzenie ram czasowych zatrudnienia odwołującego się w przedsiębiorstwie, nadto dokumentują fakt wyjazdu S. T. na budowę eksportową. Sąd miał na uwadze, iż zawarte w angażach stanowisko odwołującego się zostało od początku zatrudnienia określone jako blacharz, jednakże w świetle zeznań świadków M. D. i J. P., którym Sąd jako koherentnym, spójnym i logicznym nadał walor wiarygodności w pełni, jest oczywistym, że z dniem 3 grudnia 1984r. S. T. podjął zatrudnienie jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości. Kolejne zmiany stanowisk pracy wnioskodawcy i czasokresy ich pełnienia wynikają z dokumentów nadesłanych przez Archiwum Państwowe dokumentujących przebieg zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) we W..

Także zeznania wnioskodawcy Sąd Okręgowy we Włocławku uznał za rzetelne, albowiem są one zbieżne z konkluzjami poczynionymi w następstwie analizy wiarygodnych dokumentów zebranych w kompletnie zachowanych aktach osobowych dotyczących jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) we W. oraz nadesłanych przez Archiwum Państwowe dokumentujących przebieg zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) we W.. Podkreślenia wymaga, iż pomimo upływu czasu wnioskodawca zeznawał w sposób dość szczegółowy, obrazując podniesione okoliczności w sposób pozbawiony jakichkolwiek wewnętrznych sprzeczności. W konsekwencji Sąd Okręgowy nadał przymiot wiarygodności zeznaniom wnioskodawcy, które nadto spójne są z relacjami słuchanymi na rozprawie świadków.

Antycypując dalsze rozważania o charakterze merytorycznym należy w tym miejscu wskazać, iż spór pomiędzy stronami sprowadzał się do tego, czy wnioskodawca może wykazać się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca w trakcie procesu wywodził, że był zatrudniony przez okres ponad 15 lat w szczególnych warunkach pracując m.in. w Przedsiębiorstwie (...) we W. i w Przedsiębiorstwie (...) we W..

Pozwany organ rentowy wywodził, że wnioskodawcy nie należy się wcześniejsza emerytura, o której mowa w art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity z dnia 26 sierpnia 2009 roku Dz. U. Nr 153, poz. 1227) oraz w zw. z § 4 ust.1 pkt 1 i 3 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.).

Zgodnie z powołanymi przepisami ubezpieczonemu mężczyźnie urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli na dzień 1 stycznia 1999 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, stanowiącym załącznik do powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów w wymiarze co najmniej 15 lat oraz osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat, a także nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz ma rozwiązany stosunek pracy.

Pozwany organ rentowy stanął na stanowisku, iż przy uwzględnieniu powyższych przepisów wnioskodawcy nie przysługuje prawo do emerytury.

Zdaniem Sądu Okręgowego ostatecznie na uwzględnienie zasługuje stanowisko prezentowane w toku procesu przez wnioskodawcę.

Mając na uwadze treść odwołania niniejszą sprawę prowadzono pod kątem spełniania przez wnioskodawcę uprawnień do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W stanie faktycznym przedmiotowej sprawy bezsporne jest bowiem, że wnioskodawca w dniu (...)roku ukończył 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz nie pozostaje w stosunku pracy i nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Tym samym przedmiot prowadzonego przed sądem postępowania dowodowego sprowadzał się do dokonania ustalenia, czy wnioskodawca legitymuje się okresem 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Ocena w tym zakresie sprowadzała się w praktyce do oceny czasokresu pracy wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) we W. od 01.03.1981r. do 30.11.1984r. oraz w Przedsiębiorstwie (...) we W. od 03.12.1984r. do 25.07.1995r.

Podjmując rozważania w tej części wskazać należy, że dla celów ustalenia uprawnień do tej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w myśl których okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 ust. 1 rozporządzenia por. również uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01). Nadmienić również należy, co jest kluczowe dla podjętego w sprawie rozstrzygnięcia, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy (rzeczywiście wykonywanych zadań pracowniczych) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.03.2009r., I PK 194/08, wyrok sadu apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27.09.2012r., III AUa 720/12, lex 1223446).

W tym miejscu trzeba wskazać, iż jakkolwiek zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresy pracy w szczególnych warunkach, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy, to jednak nie jest to jedyna i niepodważalna droga do wykazania zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie bowiem z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz.49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków lub dokumentacją osobową, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy. Zeznania świadków przedstawia osoba ubiegająca się o przyznanie świadczenia.

W ocenie Sądu wnioskodawca wykazał, iż w ramach swojego zatrudnienia przez okres ponad 15-stu lat pracował w szczególnych warunkach (a trzeba w tym kontekście pamiętać, iż to wnioskodawca winien udowodnić przedmiotową okoliczność, albowiem to na nim w tym zakresie spoczywał ciężar dowodu tak w postępowaniu przed organem rentowym jak i w niniejszym postępowaniu jurysdykcyjnym). Niniejszą okoliczność Sąd I Instancji wywiódł z zeznań wnioskodawcy, świadków oraz analizy dokumentów zebranych w aktach organu rentowego, aktach osobowych dotyczących zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) we W. i aktach nadesłanych przez Archiwum Państwowe dokumentujących przebieg zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) we W., z których jednoznacznie wynika, że od 01.03.1981r. do 30.11.1984r. S. T. zatrudniony był stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku malarza konstrukcji stalowych na wysokości, natomiast w okresie od 03.12.1984r. do 25.07.1995r. zatrudniony był stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach kolejno: malarza konstrukcji stalowych na wysokości, blacharza przy pracach dekarских, blacharza przy pracach dekarских – izolarza przy robotach wodnokanalizacyjnych oraz budowie rurociągów w głębokich wykopach, ponownie malarza konstrukcji stalowych na wysokości, ponownie blacharza przy pracach dekarских. Stanowisko malarza zostało bowiem uznane za stanowisko, na którym wykonywana jest praca w warunkach szczególnych na mocy wykazu A, dział V, poz. 6, pkt 1 – załącznika nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 3 sierpnia 1987 roku, nr 4), a charakter pracy (prace malarskie konstrukcji na wysokości), wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu w szczególnych warunkach, jest tożsamy ze wskazanym w wykazie A dziale V poz. 6 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.). Z kolei stanowisko blacharza zostało uznane za stanowisko, na którym wykonywana jest praca w warunkach szczególnych na mocy wykazu A, dział V, poz. 9, pkt 3 – załącznika nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 3 sierpnia 1987 roku, nr 4), a charakter pracy (prace dekarские), wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu w szczególnych warunkach, jest tożsamy ze wskazanym w wykazie A dziale V poz. 9 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.). Z kolei stanowisko izolatora zostało uznane za stanowisko, na którym wykonywana jest praca w warunkach szczególnych na mocy wykazu A, dział V, poz. 1, pkt 4 – załącznika nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 3 sierpnia 1987 roku, nr 4), a charakter pracy (roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach), wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu w szczególnych warunkach, jest tożsamy ze wskazanym w wykazie A dziale V poz. 1 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.).

W powyższym kontekście trzeba zauważyć, iż zgodnie z aktualnym i już utrwalonym stanowiskiem judykatury okres stałego wykonywania prac wymienionych w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nawet na dwóch stanowiskach wymienionych w odpowiednich zarządzeniach resortowych uzasadnia zakwalifikowanie okresu takiej pracy do stażu pracy w warunkach szczególnych (kryterium pełnego wymiaru czasu pracy jest spełnione nawet wówczas gdy pracownik nie jest zatrudniony na jednym stanowisku wymienionym w odpowiednim zarządzeniu resortowym, lecz kilku byleby były to stanowiska wymienione w odpowiednich zarządzeniach resortowych i przy pracach wymienionych w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze). W tej zatem kwestii Sąd w pełni zaaprobował zapatrywanie Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 27 stycznia 2012 roku zgodnie, z którym pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - wykaz A), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 u.e.r.f.u.s. (wyrok SN z dn. 27.01.2012r., II UK 103/11, LEX 1130388). Zasadność zapatrywania Sądu Okręgowego potwierdza również pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lutego 2012 roku (IUK 227/11, LEX 1157544) zgodnie, z którym z przywileju przejścia na emeryturę w niższym wieku emerytalnym, przysługującego pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli rzeczywiście zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szkodliwych warunkach pracy. Nie jest więc dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, z czego a contrario wynika, że mogą i powinny być uwzględnione takie równocześnie wykonywane czynności, które miały szkodliwy wpływ na zdrowie zatrudnionego, bo zostały uznane przez ustawodawcę za pracę w warunkach szczególnych.

W tym miejscu trzeba podkreślić, iż jedynie okresy wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wypełniają weryfikowalne kryterium uznania pracy o cechach znacznej szkodliwości dla zdrowia lub znacznego stopnia uciążliwości, lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Taki sam warunek odnosi się do wymagania stałego wykonywania takich prac, co oznacza, że krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku) lub periodyczne, a nie stałe świadczenie pracy wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskutek niespełnienia warunku stałej znacznej szkodliwości dla zdrowia lub stałego znacznego stopnia uciążliwości wykonywanego zatrudnienia (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2008 roku, II UK 133/08).

W tym kontekście należy pamiętać, iż jedynie praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymieniona w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (co zostało wykazane) oraz na stanowisku wymienionym w odpowiednim zarządzeniu resortowym (co także zostało wykazane) może być uznana za pracę w warunkach szczególnych. Trzeba w tym miejscu nadto podnieść, iż przepisy regulujące materię ubezpieczeń społecznych mają charakter bezwzględnie obowiązujących; oznacza to, iż w sytuacjach w nich określonych muszą być one stosowane przez organ rentowy w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2006 roku, I UK 138/06).

W tym miejscu trzeba zauważyć, iż w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz.49) dotyczą wyłącznie postępowania przed organem rentowym (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, opubl.: OSNIAPiUS, 1996 rok, Nr 16, poz. 239; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2008 roku, II UK 259/07, Legalis).

Niejako na marginesie można wskazać, iż zgodnie z aprobowanym przez Sąd meriti stanowiskiem Sądu Najwyższego zaprezentowanym w wyroku z dnia 22 czerwca 2005 roku (sygn. akt I UK 351/04, publ. OSNP 2006/5-6/90), określanie dla celów emerytalnych stanowisk pracy jako "pracy wykonywanej w szczególnych warunkach" w rozumieniu wykazów stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) nie należy do kompetencji pracodawcy (czy też przechowawcy jego dokumentów). Należy także dodać, iż z treści cytowanego wyżej § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy (czy też przechowawcy jego dokumentów) w przedmiocie wykazania, na podstawie posiadanej dokumentacji, okresów pracy w szczególnych warunkach, miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 kpc, gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 kpc, który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Z uwagi na powyższe Sąd meriti prowadził postępowanie dowodowe, czego implikacją było sprecyzowanie charakteru pracy wnioskodawcy wykonywanej w okresie od 01.03.1981r. do 30.11.1984r. i od 03.12.1984r. do 25.07.1995r.

Przedstawiona wyżej argumentacja prowadzi do wniosku, iż S. T. spełnił wszystkie niezbędne warunki do przyznania mu wcześniejszej emerytury, o której mowa w art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity z dnia 26 sierpnia 2009 roku Dz. U. Nr 153, poz. 1227) oraz w zw. z § 4 ust.1 pkt 1 i 3 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.) – w tym wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach (po uwzględnieniu okresów od 01.03.1981r. do 30.11.1984r. i od 03.12.1984r. do 25.07.1995r., bez okresów niewykonywania pracy z tytułu urlopów bezpłatnych, obok okresów uwzględnionych już przez organ rentowy, tj. od 20.06.1970r. do 24.10.1972r. i od 25.10.1974r. do 28.02.1981r.).

Prezentowana powyżej argumentacja stanowiła podstawę zmiany decyzji organu rentowego w myśl art. 477¹⁴§2 k.p.c. Sąd przyznał zatem wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia (...)roku tj. dnia kiedy ukończył 60 rok życia

albowiem odwołująca w tej dacie spełniła wszystkie przesłanki nabycia prawa do świadczenia (art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).